

Početna stranica>Vaša prava>Optuženik (kazneni postupak)

Optuženik (kazneni postupak)

Španjolska

U ovim informativnim člancima objašnjeno je što se događa kad je osoba osumnjičena ili optužena za kazneno djelo za koje se vodi sudski postupak.

Španjolski ustav priznaje dostojanstvo ljudi, njihova nepovrediva prava, slobodan razvoj osobnosti, poštovanje zakona i prava drugih.

U sam Ustav uključena su temeljna prava i slobode te on odražava [Opću deklaraciju o ljudskim pravima](#) i međunarodne ugovore i sporazume o ljudskim pravima koje je Španjolska ratificirala.

Opća temeljna prava sadržana u španjolskom Ustavu razrađena su u nacionalnom pravu.

Prava stranke pod istragom / optuženika u kaznenom postupku posebno su navedena u španjolskom Zakonu o kaznenom postupku (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*), koji:

koristi izraz „stranka pod istragom” (*investigado*) za osobu koja je pod istragom zbog svoje povezanosti s kaznenim djelom

koristi izraz „optuženik” (*encausado*) općenito za osobu koju nakon završene istrage pravosudno tijelo službeno optuži za sudjelovanje u počinjenju određenog kaznenog djela

nastavlja koristiti španjolske izraze *acusado* (obično osoba protiv koje je podignuta optužnica u usmenom postupku) i *procesado* (obično osoba protiv koje je podignuta optužnica u određenoj vrsti kaznenog postupka), pri čemu se oba mogu prevesti na hrvatski kao „optuženik” te se mogu zamijeniti španjolskim izrazom *encausado* u odgovarajućim fazama postupka.

Ako ste žrtva kaznenog djela, više o svojim pravima možete pronaći [ovdje](#).

Sažeti prikaz kaznenog postupka

Pokretanje

Postupak se može pokrenuti:

podnošenjem kaznene prijave nadležnom tijelu (policiji, javnom tužiteljstvu ili dežurnom sudu)

na temelju prijave koju može podnijeti svaka osoba, neovisno o tome je li žrtva kaznenog djela

na temelju policijskog zapisnika

može ga pokrenuti sudac istrage po službenoj dužnosti.

Faza istrage

Nakon pokretanja kaznenog postupka otvara se faza sudske istrage, koja prethodi suđenju i za vrijeme koje provode se radnje za pripremu suđenja, provodi se istraživanje i izvode dokazi o počinjenju bilo kojeg kaznenog djela koje je moglo biti počinjeno zajedno sa svim okolnostima koje utječu na njegovu kvalifikaciju i krivnju počinitelja te se osiguravaju osobe i njihove novčane obveze.

Završetak istrage

Završetak istrage koja prethodi suđenju može dovesti do:

odbacivanja prijave i obustave postupka ako nema dokaza o kaznenom djelu ili nije poznat počinitelj

nastavka postupka prelaskom u tzv. „međufazu”, čija je svrha utvrditi je li istraga dovršena i postoje li osnove za podizanje optužnice pozivanja stranaka na suđenje nakon podnošenja, prema potrebi, optužnog prijedloga i obrane.

Suđenje

Suđenje, koje je javno (uz određene iznimke), održava se pred sucem ili sudom koji nije proveo istragu i završava presudom kojom se:

okrivljenik proglašava krivim

okrivljenik oslobađa optužbe.

U oba slučaja svaka stranka može podnijeti žalbu protiv presude višem sudu.

Informativni članci

U informativnim člancima možete pronaći pojedinosti o svakoj od ovih faza postupka te o svojim pravima. Ove informacije nisu zamjena za pravni savjet i služe samo kao smjernice.

Uloga Europske komisije

Imajte na umu da Europska komisija nema nikakvu ulogu u kaznenim postupcima u državama članicama i ne može vam pomoći ako imate pritužbu. U ovim su informativnim člancima navedene informacije kako i kome možete podnijeti pritužbu.

Kliknite na poveznice u nastavku kako biste pronašli informacije koje su vam potrebne

1 - Moja prava za vrijeme istrage

2 - Moja prava za vrijeme suđenja

3 - Moja prava nakon suđenja

Posljednji put ažurirano: 17/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

1 - Moja prava za vrijeme istrage

Ako sam strani državljanin, utječe li to na istragu?

Općenito, status stranog državljanina kao stranke pod istragom nema utjecaja na provođenje kaznene istrage. Strani državljani uživaju ista prava kao i španjolski državljani pod istragom, a priznaju im se i određena posebna prava, kao što je pravo na besplatnu pomoć tumača ako strani državljanin ne razumije ili ne govori španjolski ili službeni jezik na kojem se vodi postupak. Strani državljanin kojem je određen istražni zatvor u okviru kaznene istrage ima pravo da se o njegovu oduzimanju slobode i mjestu na kojem se nalazi u istražnom zatvoru u svakom trenutku obavijesti konzulat njegove zemlje, kao i pravo na posjet konzularnih tijela svoje zemlje te na komunikaciju i korespondenciju s tim tijelima.

Status stranog državljanina kao stranke pod istragom može se uzeti u obzir pri odlučivanju o njegovoj pojedinačnoj situaciji (istražni zatvor) za vrijeme kaznenog postupka i pri donošenju drugih mjera kojima se manje ograničavaju prava, poput oduzimanja putovnice ili zabrane napuštanja državnog područja.

Koje su faze istrage?

Kaznenom istragom nastoje se prikupiti dokazi povezani s eventualnim počinjenjem kaznenog djela i pronaći njegovi navodni počinitelji.

Dvije su faze:

policijska: policija istražuje činjenice koje su poznate i mogu činiti kazneno djelo; u tu svrhu ona kontaktira pojedince za koje smatra da su na neki način sudjelovali u događajima, traži materijalne dokaze, svjedoke itd.

sudska (koja prethodi suđenju): ako policija utvrdi postojanje naznaka počinjenja kaznenog djela i pronađe osobe za koje se sumnja da su odgovorne, šalje izvješće kriminalističke policije istražnom sucu, koji pokreće odgovarajući kazneni postupak i, prema potrebi, poduzima radnje koje smatra potrebnima (ispitivanje stranaka pod istragom i svjedoka, pribavljanje dokumentacije bitne za predmet, upisi i pretrage, analiza tvari itd.).

Ako nema dokaza da je počinjeno kazneno djelo ili je počinitelj nepoznat, predmet se odbacuje i arhivira.

Ako se pronađu dokazi da je kazneno djelo počinjeno, poduzimaju se radnje za nastavak postupka ulaskom u „međufazu“, čija je svrha utvrditi je li istraga dovršena i je li opravdano podići optužnicu.

Nakon podnošenja optužnog prijedloga i davanja obrane stranke se prema potrebi pozivaju na suđenje.

Španjolsko javno tužiteljstvo (*Ministerio Fiscal*) mora biti obaviješteno za vrijeme kaznene istrage i može zatražiti da istražni sudac (*Jefe de Instrucción*) provede bilo koju istražnu radnju koju smatra bitnom. Ako smatra da ne postoji dovoljno dokaza o počinjenju kaznenog djela ili o njegovim počiniteljima, može zatražiti da se predmet odbaci. Međutim, ako smatra da postoji dovoljno dokaza da je osoba počinila kazneno djelo, podnijet će odgovarajući optužni prijedlog nakon dovršetka istrage.

Faza prikupljanja dokaza / ovlasti istražitelja

Kriminalistička policija (*Policia Judicial*) odgovorna je za provođenje istražnih radnji potrebnih za utvrđivanje toga je li došlo do povrede zakona, prikupljanje relevantnih dokaza i pronalaženje počinitelja kaznenog djela. To se provodi pod nadzorom suca zaduženog za fazu istrage koja prethodi suđenju, koji u svim slučajevima mora odobriti sve istražne radnje koje čine povredu temeljnih prava (ulazak u dom i njegova pretraga, presretanje komunikacija itd.). Španjolsko javno tužiteljstvo (*Ministerio Fiscal*) mora biti obaviješteno za vrijeme kaznene istrage i može zatražiti da istražni sudac provede bilo koju istražnu radnju koju smatra bitnom.

Policijski pritvor

Opće je pravilo da pritvor ne može trajati dulje nego što je to nužno potrebno za provođenje istrage kojom se žele razjasniti činjenice i ni pod kojim okolnostima dulje od 72 sata, što je najdulje vrijeme nakon kojeg pritvorenik mora biti pušten na slobodu ili predan pravosudnim tijelima.

Pritvor može odrediti policija, pri čemu policijski službenici to moraju učiniti u slučajevima predviđenima zakonom. Mogu ga odrediti i španjolsko javno tužiteljstvo ili neposredno sudac istrage. U iznimnim slučajevima pritvaranje mogu izvršiti fizičke osobe koje su dužne odmah predati pritvorenika pravosudnim tijelima.

Pritvaranje se mora izvršiti tako da se uzrokuje što manja šteta pritvoreniku, njegovu ugledu i imovini. Tijela koja određuju pritvor i tijela koja su odgovorna za njegovu provedbu moraju osigurati dužno poštovanje pritvorenikovih ustavnih prava na čast, privatnost i osobni imidž.

Nakon što policija provede istragu kojom se žele razjasniti činjenice i u zakonskom roku od 72 sata pritvorenik se pušta na slobodu ili predaje pravosudnim tijelima.

Ispitivanje

Stranka pod istragom obavješćuje se o svojim pravima i od nje se traži da dade svoju izjavu o činjenicama koje su predmet istrage. Stranka pod istragom može se braniti šutnjom i ne davati izjave ako to ne želi ili može odlučiti da ne odgovara na postavljena pitanja ili navesti da će samo dati svoju izjavu pred sućem.

Stranka pod istragom može imenovati odvjetnika. Ako to ne učini, pomoć će joj pružati odvjetnik po službenoj dužnosti. Isto tako ima pravo nasamo se sastajati sa svojim odvjetnikom prije davanja izjave.

Ako je stranka pod istragom strani državljanin i ne razumije ili ne govori španjolski ili službeni jezik na kojem se vodi postupak, gluha je osoba ili ima oštećenje sluha ili jezične poteškoće, ima pravo na besplatnu pomoć tumača.

Stranka pod istragom ima pravo ne iskazivati protiv sebe.

Stranka pod istragom može se od samog početka očitovati i krivom za sva ili pojedina kaznena djela za koja se tereti. To neće spriječiti nastavak istrage ni održavanje suđenja. Međutim, ovisno o vrsti kazne i kaznenog djela može se održati suđenje po skraćenom postupku. U tim slučajevima odvjetnik koji brani stranku pod istragom može postići sporazum sa španjolskim javnim tužiteljstvom tako da se donese osuđujuća presuda, ali uz smanjenje kazne.

Istražni zatvor

Istražni zatvor može se odrediti samo ako to sudac istrage smatra potrebnim, na zahtjev španjolskog javnog tužiteljstva i/ili bilo kojeg javnog tužitelja.

U svakom slučaju, za to moraju biti ispunjeni zakonski uvjeti, a mjerom se mora nastojati postići legitiman cilj (zaštita žrtve i/ili neutraliziranje opasnosti od bijega, ponovnog počinjenja kaznenog djela ili uništavanja ili prikrivanja dokaza).

Koja su moja prava za vrijeme istrage?

Svaka osoba koja je optužena za kažnjivo djelo može ostvariti svoje pravo na obranu kojim se može koristiti od trenutka u kojem bude obaviještena o postojanju postupka, u koju svrhu mora na razumljivom i pristupačnom jeziku biti poučena o sljedećim pravima:

pravu da bude obaviještena o radnjama za koje je optužena i svim bitnim promjenama u predmetu istrage i optužbama

pravu na pravodobno ispitivanje postupka kako bi se zaštitilo pravo na obranu, a u svakom slučaju prije uzimanja izjave

pravu na postupanje u kaznenom postupku radi ostvarivanja svojeg prava na obranu u skladu sa zakonom

pravu na slobodan odabir odvjetnika (uz iznimke navedene u španjolskom Zakonu o kaznenom postupku)

pravu na traženje besplatne pravne pomoći, postupku za to i uvjetima za dobivanje takve pomoći

pravu na besplatno pisano i usmeno prevođenje u skladu sa španjolskim Zakonom o kaznenom postupku

pravu da se brani šutnjom i da ne daje izjave ako to ne želi, da ne odgovara na postavljena pitanja

pravu da ne iskazuje protiv sebe i da ne priznaje krivnju.

Koje je moje pravo na tumača i prijevode?

Svaka osoba pod istragom mora odmah, u pisanoj obliku, unaprijed te pristupačnim izrazima i na jeziku koji razumije, biti obaviještena o djelima za koja je optužena, kao i o svojim pravima, posebice o pravu na besplatnu pomoć tumača ako se radi o stranom državljaninu koji ne razumije ili ne govori španjolski ili službeni jezik na kojem se vodi postupak ili o gluhoj osobi ili osobi s oštećenjem sluha ili o bilo kojoj drugoj osobi s jezičnim poteškoćama.

U fazi istrage ovo pravo poprima oblik prava na pomoć tumača koji koristi jezik razumljiv osobi pod istragom, u svim postupcima u kojima je nazočnost te osobe neophodna, uključujući ispitivanje od strane policije ili španjolskog javnog tužiteljstva i sva sudska ročišta, te pravo na korištenje tumača u razgovorima sa svojim odvjetnikom koji su neposredno povezani s naknadnim ispitivanjem te osobe ili uzimanjem njezine izjave, ili koji su potrebni za podnošenje žalbe ili za druge procesne potrebe.

Koja su moja prava na informacije i uvid u spis predmeta?

U pravilu imate pravo biti obaviješteni o radnjama za koje ste optuženi i o svim bitnim promjenama u predmetu istrage i optužbama. Imate pravo i na pravodobno ispitivanje postupka kako bi se zaštitilo pravo na obranu, a u svakom slučaju prije uzimanja izjave, uz zakonom utvrđene iznimke.

Ako vam je određen istražni zatvor, bit ćete obaviješteni i o razlozima njegova određivanja i svojim pravima (posebno o pravu na pristup dijelovima postupka koji su bitni za osporavanje zakonitosti određivanja istražnog zatvora ili oduzimanja slobode).

Koje je moje pravo na pristup odvjetniku i na obavješćivanje treće strane o mojoj situaciji?

Imate pravo slobodno odabrati odvjetnika (uz iznimke navedene u španjolskom Zakonu o kaznenom postupku) i pravo na pomoć tog odvjetnika bez nepotrebnog odgađanja. Pravo na obranu uključuje pravnu pomoć odvjetnika kojeg možete slobodno odabrati ili, ako to ne učinite, branitelja po službenoj dužnosti, s kojim možete komunicirati i nasamo se sastajati, što podrazumijeva i prije davanja iskaza policiji, španjolskom javnom tužiteljstvu ili pravosudnom tijelu (uz iznimke utvrđene u Zakonu) i koji je prisutan pri davanju svih vaših iskaza, kao i kod svih postupaka priznavanja, suočavanja sa svjedocima i rekonstrukcije događaja.

Ako je protiv vas određen istražni zatvor, imate pravo da član obitelji ili osoba koju odaberete budu bez nepotrebnog odgađanja obaviješteni o tome da vam je oduzeta sloboda i o mjestu na kojem se nalazite. Strani državljani imaju pravo da o prethodno navedenim okolnostima bude obaviješten konzulat njihove zemlje.

Isto tako imate pravo bez nepotrebnog odgađanja komunicirati s trećom osobom po vašem izboru. Strani državljani imaju pravo na posjete konzularnih tijela svoje zemlje te na komunikaciju i dopisivanje s njima.

Koje je moje pravo na besplatnu pravnu pomoć?

Pravo na besplatnu pravnu pomoć imate ako ste španjolski državljani ili strani državljani koji zakonito boravi u Španjolskoj i ako dokažete da nemate dovoljno sredstava za suđenje, prema uvjetima utvrđenima zakonom.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć uključuje oslobođenje od plaćanja naknada odvjetnika ako je njihovo sudjelovanje obvezno prema zakonu i ako, čak i kad to nije obvezno, sudac ili sud to izričito traži kako bi se osigurala ravnopravnost stranaka u postupku. Pomoć odvjetnika odobrava se istražnom zatvoreniku ili zatvoreniku koji nije odabrao odvjetnika pri provođenju policijskih radnji koje ne proizlaze iz sudskih postupaka u tijeku ili pri njihovu prvom pojavljivanju pred pravosudnim tijelom, uključujući i pojavljivanje putem pravosudne pomoći. Ako se radi o žrtvama rodno uvjetovanog nasilja, terorizma i trgovine ljudima, kao i o maloljetnicima ili osobama s intelektualnim poteškoćama ili mentalnom bolešću, besplatna pravna pomoć uključuje besplatno savjetovanje i smjernice neposredno prije podnošenja prijave.

Što je važno znati

Pretpostavka nedužnosti

Pretpostavka nedužnosti pravo je svake stranke pod istragom ili optuženika u kaznenom postupku da se prema toj osobi postupa kao da je nedužna sve dok pravomoćnom presudom ne bude utvrđena njezina krivnja.

Pretpostavka nedužnosti ima dvije dimenzije: s jedne strane kao pravilo postupanja, a s druge strane kao pravilo prosuđivanja. Kao pravilo postupanja ona određuje da se prema stranci pod istragom mora postupati kao da je nedužna sve dok pravomoćnom presudom ne bude proglašena krivom. Kao pravilo prosuđivanja pretpostavka nedužnosti ima učinak na ocjenu dokaza jer u kaznenom postupku sudac mora početi od pretpostavke da je stranka pod istragom nedužna, tako da ako javno tužiteljstvo ne dokaže u potpunosti optužbe na teret te osobe, njezina privremeno utvrđena nedužnost postaje konačna.

Pravo osobe da se brani šutnjom i da ne priznaje krivnju

Pravo stranke pod istragom da se brani šutnjom i da ne priznaje krivnju temeljno je pravo koje ta osoba ima, a da zbog toga ne snosi nikakve negativne posljedice.

Šutnja optuženika ne može zamijeniti nedostatnost dokaza tužiteljstva. Drugim riječima, neovisno o iskazu optuženika, javno tužiteljstvo mora dokazati postojanje dokaza o počinjenju kaznenog djela. U slučajevima u kojima postoje dokazi, ako se optuženik nakon uvida u dokaze javnog tužiteljstva ne očituje ili ne pruži obrazloženja koja ga u dovoljnoj mjeri oslobađaju, njegova se šutnja može smatrati potvrdom njegove krivnje. Zbog toga je važno da optuženik prije davanja svojeg iskaza ima saznanja kojim dokazima raspolaže tužiteljstvo.

Ako tužiteljstvo nema dovoljno dokaza protiv optuženika, šutnjom se ne može nadoknaditi nedostatnost tih dokaza.

Teret dokazivanja

Materijalni teret dokazivanja isključivo je na javnom tužiteljstvu, a ne na obrani. Pretpostavka nedužnosti prebacuje teret dokazivanja na tužiteljstvo, koje je isključivo odgovorno za dokazivanje činjenica koje čine kazneni zahtjev (odgovornost nikad nije na obrani). Štoviše, dokazni postupak mora u dovoljnoj mjeri pružiti sudu dokaz o postojanju ne samo kažnjivog djela, već i kaznene odgovornosti optuženika za to djelo.

Koje su posebne zaštitne mjere za djecu?

Ako je osoba pod istragom maloljetnik, istragu prije suđenja u kaznenom postupku provodi španjolsko javno tužiteljstvo za mladež (*Fiscalía de Menores*), a suđenje španjolski sud za mladež (*Juzgado de Menores*) jer je to sud s posebnom nadležnošću propisanom u Organskom zakonu 5/2000 od 12. siječnja 2000., koji uređuje kaznenu odgovornost maloljetnika. Tim je zakonom utvrđeno da su maloljetnici u dobi od 14 do 18 godina kazneno odgovorni, ali podliježu posebnom pravnom režimu. Zbog toga, ako je maloljetniku određen istražni zatvor, predaje se Odjelu za mladež javnog tužiteljstva (*Secciones de Menores de la Fiscalía*), a osobe s roditeljskim ovlastima ili skrbi ili njegov *de facto* skrbnik obavješćavaju se o činjenici i mjestu zadržavanja čim se ustanovi njegova maloljetnost.

Ako je maloljetnik strani državljani, o njegovu zadržavanju obavješćava se konzulat njegove zemlje.

Koje su posebne zaštitne mjere za ranjive osumnjičenike?

Zaštitne mjere koje postoje za ranjive osumnjičenike trenutno nisu sustavno uključene u španjolsko zakonodavstvo, a iako je to predviđeno nacrtom Zakona o kaznenom postupku, još uvijek nisu stupile na snagu.

Stoga se u španjolskom zakonodavstvu posebne zaštitne mjere za ranjive osumnjičenike nalaze na više različitih mjesta. Na primjer, korištenje razumljivog i pristupačnog jezika za vrijeme kaznenog postupka, pravo na besplatnu pomoć tumača ako se radi o gluhim osobama ili osobama s oštećenjem sluha, drugim osobama s jezičnim poteškoćama itd.

Koji su zakonski rokovi za vrijeme istrage?

Sudska istraga mora se provesti u roku od najviše 12 mjeseci od otvaranja predmeta.

Ako se prije isteka tog roka utvrdi da se istraga neće moći dovršiti, sudac može po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, nakon saslušanja stranaka, odobriti uzastopna produljenja za razdoblja do šest mjeseci.

Odluke o produljenju donose se u obliku naloga s obrazloženjem razloga koji su spriječili dovršetak istrage u roku, kao i o konkretnim radnjama koje je potrebno provesti i njihovoj važnosti za istragu. Ako je primjenjivo, o odbijanju odobravanja produljenja roka isto se tako odlučuje obrazloženom odlukom.

Koje se mjere provode u pripremnoj fazi koja prethodi sudskom postupku, uključujući alternativne istražnom zatvoru i mogućnosti premještanja u matičnu državu (europski nalog za nadzor)?

Europski nalog za nadzor (ESO) konkretno omogućuje da osumnjičenik ili optuženik koji čeka suđenje izbjegne istražni zatvor tako da privremeno bude pušten na slobodu u državi svojeg boravišta. ESO se izdaje kako bi se zajamčilo načelo nediskriminacije na temelju državljanstva sadržano u članku 18.

Ugovora o funkcioniranju Europske unije jer omogućuje davanje jednakog tretmana građanima EU-a za koje se sumnja da su počinili kazneno djelo u državi članici koja nije ona u kojoj borave, u pogledu njihove osobne situacije dok čekaju suđenje.

Posljednji put ažurirano: 17/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

2 - Moja prava za vrijeme suđenja

Gdje će se održati suđenje?

Suđenje se održava pred nadležnim sudom, koji se u pravilu određuje na temelju težine kaznenog djela i mjestu počinjenja. Suđenje vodi sudac koji nije vodio istragu, čime se daje pravni učinak pravu na pošteno suđenje.

Može li se optužnica izmijeniti? Ako je to moguće, koja su moja prava na informacije povezana s time?

Da, nakon izvođenja dokaza tijela kaznenog progona mogu izmijeniti kaznenu kvalifikaciju djela koja vam se stavljaju na teret, pod uvjetom da okolnosti ostanu iste i da se ne uvode nove činjenice, tako da su svi elementi novog kaznenog djela sadržani u okviru prvog. U takvim slučajevima obrana može zatražiti odgodu rasprave radi izvođenja novih dokaza kako bi se osigurala primjerena obrana.

Koja su moja prava za vrijeme dolazaka na sud?

Imate pravo biti obaviješteni o optužbama, imate pravo na obranu i pomoć odvjetnika, da ne dajete izjave koje vam ne idu prilog, da se ne inkriminirate, da ne odgovarate na postavljena pitanja te pravo na pretpostavku nedužnosti. Nakon završetka suđenja imate pravo i na završni govor.

Moram li se osobno pojaviti na sudu? Pod kojim uvjetima mogu biti odsutan za vrijeme suđenja?

Prema španjolskom zakonu prisutnost optuženoga nužna je za održavanje suđenja. To proizlazi iz prava na učinkovitu sudsku zaštitu (čime se sprečava izostanak neodgovarajuće obrane) i iz prava na suđenje prema propisanom postupku (uključujući pravo da budete saslušani).

Morate prisustvovati suđenju kako biste obranili svoju nedužnost, ali moguće je i da se suđenje održi u vašoj odsutnosti ako se, unatoč zakonitom pozivu, ne pojavite bez opravdanog razloga, a tražena kazna ne prelazi dvije godine zatvora ili šest godina ako se izriče drugi oblik kazne. Iznenadna bolest bila bi opravdan razlog za nedolazak, a u tom se slučaju rasprava odgađa.

Koje je moje pravo na tumača i prijevode?

Imate pravo na besplatno pisano i usmeno prevođenje. Imate pravo na tumača ako ne govorite španjolski ili službeni jezik mjesta u kojem se suđenje odvija. Imate pravo i na pisani prijevod dokumenata koji su bitni za osiguranje ostvarivanja vašeg prava na obranu.

Imam li pravo na odvjetnika?

Da, imate pravo na pomoć odvjetnika kojeg možete sami odabrati ili, ako to ne učinite, odvjetnika koji vam se postavlja po službenoj dužnosti. S njim ćete moći komunicirati i sastajati se nasamo. Pravna pomoć nije nužna samo ako se radi o lakšim kaznenim djelima.

Postoje li druga postupovna prava s kojima bih trebao biti upoznat (npr. pojavljivanje osumnjičenika pred sudom)?

Trebali biste znati da imate pravo koristiti se svim dokazima koje smatrate potrebnima za svoju obranu (svjedoci, vještaci, predočenje dokumenata, snimke itd.) ako ih prihvati sudac ili sud. Imate pravo na javnu raspravu osim ako sudac ili sud odluče drukčije u skladu sa zakonom zbog razloga sigurnosti ili javnog reda, kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita temeljnih prava uključenih strana, a posebno pravo na privatnost žrtava i članova njihovih obitelji. Na početku suđenja imate pravo priznati sve ili neke od optužbi i možete postići sporazum s javnim tužiteljstvom koji dovodi do smanjenja kazne.

Moguće kazne

Po završetku suđenja sudac ili sud donose presudu kojom rješavaju sva pitanja koja su bila predmet suđenja i kojom osuđuje ili oslobađa optuženika za sva kaznena djela koja su bila predmet postupka. Presuda se može izreći i usmeno u fazi suđenja te se poslije mora izraditi u pisanoj obliku. Ako stranke, nakon što je presuda objavljena, izraze namjeru da se neće žaliti, sud će presudu proglasiti pravomoćnom.

Ako ste osuđeni za kazneno djelo, sudac ili sud mogu u presudi izreći kaznu koja odgovara tom konkretnom kaznenom djelu, pri čemu ona ne može biti veća od najstrože kazne koju traži javno tužiteljstvo.

Posljednji put ažurirano: 17/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

3 - Moja prava nakon suđenja

Imam li pravo podnijeti žalbu protiv odluke suda?

Da, protiv presuda u kaznenim stvarima uvijek se može podnijeti žalba. Protiv svake presude može se podnijeti žalba višem sudu u žalbenom postupku (*recurso de apelación*). Nadalje, protiv presuda koje donese taj viši sud može se podnijeti pravni lijek Vrhovnom sudu (*Tribunal Supremo*) podnošenjem revizije (*recurso de casación*) zbog različitih razloga, ovisno o izvornom postupku u kojem je donesena presuda. Iznimno, protiv presuda za lakša kaznena djela može se podnijeti samo žalba u žalbenom postupku (ne može se podnijeti revizija).

Rokovi za podnošenje žalbe ovise o postupku koji je vođen i teku od obavijesti o datumu donošenja presude. Na primjer, u redovnom i skraćenom postupku te u postupku pred porotom rok je deset dana. Kad je riječ o suđenju po skraćenom postupku i postupcima za lakša kaznena djela, taj je rok pet dana.

Namjera podnošenja revizije mora se najaviti u roku od pet dana. Naknadni rok za podnošenje te revizije jest 15, 20 ili 30 dana, ovisno o području na kojem se nalazi sud koji je donio presudu protiv koje se podnosi revizija.

Koji su mi drugi pravni lijekovi na raspolaganju?

Ako ste osuđeni u postupku u kojem vam je suđeno u odsutnosti (u onim slučajevima kad je takvo suđenje zakonski moguće), imate pravo čak i po proteku rokova podnijeti žalbu protiv presude zbog istih žalbenih razloga, s time da se rok od deset dana računa od dana kad ste saznali za postojanje presude.

Čak i ako osuđujuća presuda postane pravomoćna, možete tražiti njezino poništenje i donošenje nove presude u postupku poznatom kao preispitivanje pravomoćne presude (*recurso de revisión de sentencias firmes*) u određenim slučajevima (na primjer ako se osuđujuća presuda temelji na ispravi ili iskazu svjedoka koji su potom utvrđeni neistinitima ili ako su dvije različite osobe osuđene za isto kazneno djelo ako samo jedna može biti počinitelj ili ako je Europski sud za ljudska prava donio presudu u korist osuđenika).

U svakom slučaju, nakon što se iscrpe pravni lijekovi pred sudovima, ako smatrate da vam je povrijeđeno neko od temeljnih prava, možete Ustavnom sudu (*Tribunal Constitucional*) podnijeti tužbu zbog povrede temeljnih prava i sloboda (*recurso de amparo*). Nakon što se iscrpe sva domaća pravna sredstva, možete podnijeti zahtjev i Europskom sudu za ljudska prava.

Što će se dogoditi budem li osuđen?

Ovisno o počinjenom kaznenom djelu mogu se izreći različite vrste kazni: kazne oduzimanja slobode (npr. kazna zatvora ili kućni pritvor), kazne bez oduzimanja slobode (npr. zabrana upravljanja vozilima ili rad za opće dobro, uvijek uz vašu privolu) i novčane kazne (obveza plaćanja novčanog iznosa).

Osim kazne izrečene za kazneno djelo, ako ste uzrokovali štetu, može vam se naložiti i naknada štete (vaša građanska odgovornost zbog kaznenog djela koja se može tražiti u istom kaznenom postupku). Ako ne platite novčanu kaznu, ona se može zamijeniti kaznom oduzimanja slobode ili radom za opće dobro.

Kaznena evidencija

Osuđujuća presuda znači da će se vaši podaci upisati u kaznenu evidenciju i da će se pojedinci o tome upisati u španjolski registar kaznene evidencije (*Registro de Antecedentes Penales*). Postojanje kaznene evidencije može se uzeti u obzir, povećati kaznu ako ponovno počinite kazneno djelo ili vam onemogućiti ostvarivanje pogodnosti dok izdržavate određenu kaznu (na primjer nemogućnost dobivanja uvjetnog otpusta kad je riječ o kazni zatvora). Nakon što izdržite izrečenu kaznu i prođe zadano vrijeme, podaci iz te kaznene evidencije brišu se i više nemaju posljedice za vas. To se vrijeme razlikuje i ovisi o vrsti i težini kaznenog djela te traje od šest mjeseci za lakša kaznena djela do deset godina za najteže kazne.

Izvršenje kazne, premještaj zatvorenika, probacija i alternativne sankcije

Nakon što presuda postane pravomoćna jer su iscrpljene žalbe ili je istekao rok za podnošenje žalbe, a ista nije podnesena, presuda se mora izvršiti, odnosno izrečene kazne moraju biti izvršene. Ako se kazna ne izvrši dobrovoljno, sudac nalaže potrebne mjere za njezino izvršenje (na primjer daje nalog policiji da vas pronađe i uhiti radi izvršavanja kazne zatvora ili nalaže pljenidbu vaše imovine radi plaćanja novčane kazne).

Uvjetna kazna: ako vam je izrečena kazna oduzimanja slobode (kazna zatvora ili kućni pritvor na određenom mjestu, na primjer u vašem domu) i niste upisani u kaznenu evidenciju kao počinitelj sličnih kaznenih djela, a kazna zatvora ne prelazi određeno trajanje, u pravilu dvije godine, sudac može izreći uvjetnu osudu, tj. ne morate ići u zatvor ako ne počinite novo kazneno djelo u određenom vremenu. Ako za tog vremena počinite novo kazneno djelo, uz kaznu za novo kazneno djelo možda ćete morati izdržati i kaznu koja je prethodno izrečena kao uvjetna. Ako za vrijeme roka kušnje ne počinite novo kazneno djelo, smatrat će se da ste izdržali svoju prvotnu kaznu i po isteku zakonom propisanog razdoblja vaši se podaci iz kaznene evidencije mogu izbrisati.

Ponekad vam sudac može odrediti druge uvjete koje morate ispuniti da bi bila izrečena uvjetna kazna oduzimanja slobode, na primjer pohađanje programa za odvikavanje od ovisnosti o drogi ili zabrana posjećivanja određenih mjesta ili približavanja određenim osobama.

Zamjenska kazna: ako vam je izrečena kazna zatvora u trajanju kraćem od tri mjeseca, sudac će u svakom slučaju zamijeniti kaznu zatvora drugom blažom kaznom (novčana kazna, rad za opće dobro ili kućni pritvor od 24 sata).

Ako ste strani državljanin i izrečena vam je kazna zatvora u trajanju duljem od godine dana, ali kraćem od pet godina, sudac može odrediti da vam se ta kazna zamijeni protjerivanjem s državnog područja uz zabranu povratka na određeni broj godina. Ako je izrečena kazna zatvora u trajanju duljem od pet godina, prije protjerivanja morat ćete izdržati dio kazne koju je sudac izrekao, nakon čega možete biti protjerani.

Premještaj zatvorenika: ako ste osuđeni na kaznu zatvora, imate je pravo izdržavati u zatvoru u blizini vašeg obiteljskog doma, osim ako ne postoje iznimni razlozi. Nadalje, ako ste građanin Europske unije, možete biti premješteni u svoju zemlju kako biste tamo izdržali kaznu. Ako ste državljanin treće zemlje, to će ovisiti o postojanju međunarodnih sporazuma koji omogućuju takav premještaj.

Probacija: ako su počinjena određena posebno teška kaznena djela, uz kazne koje se određuju za to kazneno djelo osuđenik može biti podvrgnut sudskom nadzoru pridržavanja naloga koje mu sudac može odrediti (obično kad je osuđenik otpušten nakon izdržane kazne zatvora). Te su mjere vrlo različite, a odabrana mjera ovisi o težini ili vrsti počinjenog kaznenog djela (npr. podvrgavanje liječenju ili sudjelovanje u programima edukacije o spolnom odgoju ili približavanje i komunikacija s određenim osobama). Nepoštovanje takvih naloga može dovesti do izricanja drugih mjera, a kad je riječ o ozbiljnim ili ponovljenim kršenjima, možete biti optuženi za novo kazneno djelo zbog nepridržavanja izrečenih sudskih mjera.

Probacija se razlikuje od uvjetnog otpusta, na koji biste imali pravo ako ste osuđeni na kaznu zatvora, već ste izdržali dio te kazne i dosad ste se dobro ponašali. U takvim slučajevima osoba se može osloboditi izdržavanja preostale kazne zatvora, biti puštena na slobodu te se od nje zahtijeva da se pridržava svih mjera koje je odredio sudac.

Posljednji put ažurirano: 17/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.